

2011 m. pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo užduotis

Праверачныя заданні 2011 г. за курс асноўнай школы

GIMTOJI KALBA (BALTARUSIŲ)

БЕЛАРУСКАЯ МОВА

Rašymas
(Сачыненне)

18 мая 2011 г.

Час – 2,5 гадзіны

ТЛУМАЧЭННІ:

- З трох прапанаваных заданняў выбярыце адно і выканайце яго.
- Ваш тэкст павінен быць аб'ёмам 250–350 слоў (прыблізна 1–1,5 старонкі фармата А4).
- Пасля таго, як работа будзе напісана, палічыце і напішыце прыблізную колькасць слоў у ёй (самастойных і службовых часцін мовы). Для гэтага вылічыце сярэдняе арыфметычнае колькасці слоў у першых пяці радках і атрыманую лічбу памножце на колькасць радкоў у вашай рабоце.
- Для чарнавіка і чыставіка выкарыстайце пазначаныя школьнай пячаткай аркушы. Не забудзьце напісаць сваё прозвішча, імя, жанр і адрасата пісьмовай работы.
- Пішыце выразна, разборліва, ручкай сіняга колеру. Ужываць карэктар забараняецца.
- Пасля заканчэння працы аддайце настаўніку і чыставік, і чарнавік. Чарнавік не правяраецца.

Выбярыце адно з трох прапанаваных заданняў і выканайце яго:

A

Кожны чалавек хоць аднойчы ды задумваўся пра сэнс свайго існавання: дзеся чаго жыць, як жыць, да чаго ў жыцці імкнуцца? На думку паэта Сяргея Грахоўскага:

Чалавеку патрэбна не слава,
А людская ўвага і ласка,
І сардэчнае шчырае слова,
І вясёлая добрая казка.

Чалавеку патрэбна ўсмешка
Незнаёмых вачэй і знаёмых,
Каб дажджамі размытая сцежка
Стала лёгкай на кручах і стромах.

Чалавеку не толькі спагада, –
Дабрата чалавеку патрэбна,
Каб, мінаючы прорвы і спады,
Узбірацца на стромкія грэбні.

Каб сяброў сустракаў клапатлівых
На дарогах далёка ад дому
І каб сам быў заўсёды шчаслівы,
Калі шчасце прыносіш другому.

Ці згодны вы з гэтымі словамі? А як вы думаеце, што патрэбна чалавеку, каб адчуваць сябе шчаслівым? Выкарыстоўваючы свой жыццёвы вопыт і веды па літаратуры, напішыце сачыненне-разважанне на тэму “Што патрэбна чалавеку для шчасця?”

Жанр – сачыненне-разважанне

Адрасат – маладзёжны інтэрнэт-форум

Б

“Кожны крывіч, кожны беларус носіць Вільню ў сваёй душы. А ўсё, што жыве ў душы, не разбураецца, не руйнуецца, яно непадлеглае нават бязлітаснаму часу” (*Рыгор Барадулін*). Сапраўды, Вільня для многіх беларусаў стаіць у адным шэрагу з такімі святымі паняццямі як роднае слова, маці, радзіма. Напэўна, вы ведаеце шмат месц у Вільні, дарагіх сэрцу кожнага беларуса. Раскажыце пра адно (ці некалькі) з іх у лісце замежнаму сябру, каб ён зразумеў значэнне гэтага горада для беларускай культуры.

Жанр – ліст

Адрасат – твой замежны равеснік

В

У беларускай літаратуры шмат добрых і выдатных твораў, якімі мог бы ганарыцца любы народ. Канешне, ёсць любімая кніга і ў цябе. Паспрабуй даказаць сваім сябрам, што твой любімы твор мае права быць аднесеным да ліку такіх “добрых і выдатных”.

Жанр – артыкул для школьнай газеты

Адрасат – вучні тваёй школы